

1-2-letnik

Preberi si več.

Pri 18 mesecih povprečno **govorim** že **50 besed** (10-150 besed).

Pri 2 letih uporabljam najmanj **2-besedne povedi**.
Mama ni-ni. Voda pil. Avto pa-pa.

Komentiram svet okoli sebe. Najprej z **gesto**, potem tudi z **besedo**.

Zmorem **na ukaz pokazati** na **predmete** iz okolice, **živali**, glavne **dele telesa** in poznane slike.

Razumem **enostavna vprašanja** in **enostopenjska navodila**.

Uporabljam **onaomatopeje**, **oponašam** živali in **druge zvoke** iz okolja: *MUU, KU-KU, NI-NI, HOP HOP, AJA AJA, PA-PA ...*

A E I O U
Izgovarjam **samoglasnike** ter glasove **P, B, M, B, J, T** in **D**.
Poenostavljam dolge besede in izpuščam zloge ter glasove, da si olajšam delo.

KAJ ŽE ZNAM?

Pri 18 mesecih uporabljam **5 besed ali manj**.
Razumem zelo omejeno število besed.

KDAJ NAS SKRBI?

Pri 2 letih uporabljam samo **1-besedne izjave**, ne pa povedi.
*V: Kaj se je zgodilo?
O: Stol.*

Sam **ne dajem pobud** za komunikacijo, **ne sprašujem**, **ne komentiram**, samo čakam.

Ne igram se iger pretvarjanja: vožnja avtomobilčka, oglašanja na telefon, hranjenja lutk.

Pri 18 mesecih še **ne čebļam**, komuniciram le z **vokalizacijami**, nasmehom in **jokom**. **Ne uporabljam gest in besed**.

Ne vzpostavljam očesnega stika. **Ne odzivam se**, ko me pokličeš po imenu. **Ne oponašam odraslih besed**.

KAKO ME LAHKO PODPREŠ?

Uporablaj **krajše povedi**, ki so sestavljene iz enostavnejših, vsakdanjih in uporabnih besed. Bodi mi dober zgled.
Mami, oči, še, lačen, pil, dovolj, spat, tečem, vrzi, majica, dol, rad/a te imam.
Ko povem besedo "po svoje", jo **za mano pravilno ponovi**. Ne popravljaj.

2–3-letnik

Preberi si več.

Pri 3 letih uporabljam najmanj **3-besedne povedi**.
Mama ni-ni doma.
Dedi muca šla.

Uporabljam **200–400 besed** in jih **ustrezno naglašujem**.
Razumem jih 800–1000.

Razumem in izvedem sestavljena, **dvodelna navodila**, npr. "Prinesi žogo in jo daj v škatlo."

Uporabljam večji nabor samostalnikov, glagolov, **pridevnikov** in **zaimkov** (jaz, ti, mi, on).
Uporabljam **nikalnici "ne" in "ni"** (kot nočem, dovolj, ni tukaj).

Smiselno **odgovarjam na vprašanja: kaj, kje, kdo, kam**.
Veliko **sprašujem** in **komentiram** svet okoli sebe.
Mokro! Velik!!

A E I O U
Izgovarjam **samoglasnike** ter glasove **P, B, N, M, J, T, D, K, G, H, F, in V**. Kmalu po 3. letu bom znal tudi **L** (najkasneje okoli 3,5 let).

KAJ ŽE ZNAM?

Doma "govorim kot dež".
Ves čas molčim v vrtcu, pri zdravniku, v trgovini ...
Tudi po daljšem času se ne izražam.

Ne zmorem poslušati kratke 5–10-minutne pravljice. **Knjige me sploh ne zanimajo**. Takoj izgubim pozornost, tudi v pogovoru.

Domači bi me morali **pri 2 letih** razumeti **vsaj 50–75 % časa**, tujci pa 50 % časa. **Pri 3 letih** bi me morali **domači razumeti 75–100 % časa**, tujci vsaj 75 % časa.

Govorim **veliko**, vendar me nihče **ne razume**. Tudi mami ima težave.

KDAJ NAS SKRBI?

Govorim in odgovarjam na vprašanja le z **1-besednimi izjavami**. Npr. Prevrne se stol.
V: "Ojoj, kaj se je zgodilo?"
O: "Stol."

Zatika se mi, **jecljam več kot 6–12 mesecev**. Tega **se zavedam** in **me spravlja v stisko**. Zraven se **kremžim**, imam **tike**.

K in G v govoru **menjam s T in D**. ("Ton" namesto "konj", račka dela "dada".)
F in V izpuščam, popačim z W ali **menjam s P in B**.

KAKO ME LAHKO PODPREŠ?

Ko povem besedo "po svoje", jo **za mano pravilno ponovi**. Bodi mi dober govorni zgled, brez kritiziranja in izpostavljanja mojih napak. **Pohvali** moje **poskuse komunikacije** in moje **jezikovno znanje**, lahko tudi z iskrenim nasmehom.

3–4-letnik

Preberi si več.

Moje **povedi**
so dolge vsaj
3–4 besede.

Poznam vsaj 500 besed,
običajno med **1200–1500**
besed. Znam povedati
svoje **ime in priimek**.

Rad
»berem« knjigo,
jo **pravilno listam**. Ob slikah
povzemam dogajanje,
jih opisujem.

Razumem **trodelna**
navodila, tudi **brez**
podpore gest in vodenja.
Npr. *Pojdi po kozarec, natoči*
vodo in mi ga prinesi.

Obvladam preteklik in
prihodnjik. Množina in
dvojina mi še nagajata.

Odgovarjam tudi že na
zahtevnejša vprašanja: kaj, zakaj,
kje, kam, kdo. *Zakaj se snežak stali?*
Kam si dala barvice? Kje si doma?
Kaj narediš, ko si lačen?

KAJ ŽE ZNAM?

A E I O U
Obvladam **samoglasnike**
ter glasove **P, B, N, M, J,**
T, D, K, G, H, F, V in **L** (pri
3,5 letih). Pri **4 letih** tudi
že **S, Z** in **C**.

KDAJ NAS SKRBI?

Zelo **veliko govorim**,
ampak me ljudje zelo
težko razumejo.
Pogosto rečejo, da
govorim svoj jezik ali
"kitajščino".

Moja **pozornost je kratka**.
Ob poslušanju pravljice (knjige)
ne zdržim niti 5 minut.
Tudi v pogovoru se hitro
naveličam in ne sledim
temi pogovora.

Moji **sičniki** so slišati
nenavadni (pootročeni), ob
njih mi **jeziček uhaja iz ust** ali
pa so slišati "**slinasti**" –
sesljam.

Mešam vrstni red besed
v povedi (*Vodo medo pije.*),
uporabljam **nepravilne oblike**
besed - končnice, sklone (*Roža*
je na miza.), **izpuščam besede**.
(Greš trgovino?)

Glasove sicer znam, a
jih v besedah vseeno
izpuščam. Včasih
izpuščam ali menjam
tudi **cele zloge**.

Domačim in tujcem
nisem razumljiv 100 % časa
(tujcem vsaj 90 %). To ne vključuje
glasov, ki se jih še nisem
uspel naučiti.

KAKO ME LAHKO PODPREŠ?

Daj mi priložnost, da sam povem,
kaj hočem oziroma česa nočem.

Ne nosi mi vsega na pladnju in
ne govori namesto mene.

Daj mi **dovolj časa**, da razumem tvoje
vprašanje, oblikujem odgovor in ga sam povem.

4–5-letnik

Preberi si več.

Govorim jasno, tekoče in razumljivo. Moje povedi so dolge, bogate z besednimi vrstami in slovnično ustrezne.

Uporabljam vsaj 1000 besed, povprečno okoli 1800–2200.

Razumem, kaj je **rima**, znam jo prepoznati in sam poiskati.

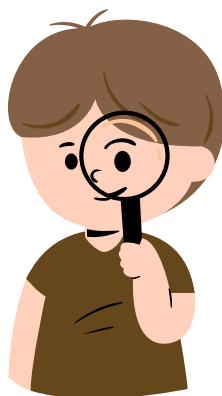
Rad sodelujem v daljših pogovorih z več izmenjavami. Imam odličen smisel za **humor**.

Uživam v skupinski simbolni igri z domišljjskimi predmeti ter osebami.

Zelo sem radoveden in **veliko sprašujem**. Sem pravi “zakajček”. Zanimajo me že **bolj abstraktne teme** in načrti za **prihodnost**.

A E I O U

Obvladam **samoglasnike** in glasove **P, B, N, M, J, T, D, K, G, H, F, V, L** ter (pri 4 letih) **S, Z** in **C**. Okoli **5. leta** znam tudi že **Š, Ž, Č** in **R**.

KAJ ŽE ZNAM?

Moje **povedi so kratke**, le po 2–3 besede. Delam **številne slovnične napake** (mešam besedni red, uporabljam nepravilne oblike, izpuščam besede).

KDAJ NAS SKRBI?

Zavračam knjige in poslušanje branja knjig. **Zdržim le 5 minut ali manj**. Enako hitro izgubim zanimanje drugod.

Jeccljam, zatika se mi ali **brbotam** (pretirano hitim, požiram besede ali končnice). Včasih tudi izmenično jeccljam in brbotam.

Ogromno govorim, vendar nepovezano in vsebinsko nesmiselno – brez rdeče niti. Govorim “**zgodbe brez repa in glave**” ali pa popolnoma **nepovezano s kontekstom**.

R izgovarjam zadaj, po koroško/francosko/nemško “pogrkavam”. **R** pri 5 letih izpuščam ali **nadomeščam** z L, J, W ali polglasnikom.

Ne razumem več zaporednih navodil. Ne razumem predlogov, pravil iger, metafor (tudi po razlagi). Ne postavljam vprašanj.

KAKO ME LAHKO PODPREŠ?

Pogovarjaj se z mano o temah, ki me zelo **zanimajo**. Poišči knjige in igre na to temo. **Izkoristi moj interes!** In če me čez 3 dni zanima nekaj drugega, vedi, da je to normalno in dobrodošlo. Pojdi na lov za novimi aktivnostmi in **uživaj** v odkrivanju novih stvari skupaj z mano. Tako se bom največ naučil. .

5–6-letnik

Lahko, da že **znam** napisati svoje ime z velikimi tiskanimi črkami in morda še nekaj drugih črk.

Uporabljam okoli **2500–3000 besed**, oblikujem **povedi**, daljše od 6 besed.

Besedo **znam razstaviti na zloge** ali pa **zloge v besedo**. Prepoznam prvi in zadnji glas.

Vključujem se v **skupinske dejavnosti** in **simbolno igranje vlog**. Spoštujem pravila iger z vrstniki. Sem zaščitniški do mlajših otrok, razvijam **empatijo**.

Razumem **odnose, vzrok in posledico**. Dobro imam usvojena koncepta **“enako”** in **“različno”**.

100 % časa sem popolnoma razumljiv tako domačim kot tujim ljudem. Pogumno komuniciram s komerkoli. Zanima me širjenje besedišča.

Obvladam že **čisto vse glasove** govora v slovenščini, celo sičnike, šumnike in R. Pogovarjam se kot odrasel, z **dolгими povedmi** in **bogatim besediščem**.

KAJ ŽE ZNAM?

KDAJ NAS SKRBI?

Igra z vrstniki me sploh ne zanima. Težko sklepam in obdržim prijateljstva. **Večinoma se igram sam.**

Težko opišem osebo, predmet ali žival. Uporabljam večinoma samostalnike in glagole, **malo pridevnikov**. Imam **skromno besedišče** in/ali **slab priklic besed**.

Ne zanimajo me knjige, branje, pisanje, poslušanje zgodb. Zgodb ne razumem, jih **ne zmorem obnoviti**. Ne zmorem se naučiti pesmice.

Ne znam z razumevanjem šteti do 5. Mehansko morda štejem celo do 10, a brez prave pozornosti ali količinske predstave.

Ne znam še vseh glasov govora. Delam **še veliko slovničnih napak**, moje **povedi** nikoli **niso daljše od 3 besed**.

Težko naštejem podpomenke ali **nadpomenke** ter besede na podlagi **asociacij**.

KAKO ME LAHKO PODPREŠ?

Beri knjige z mano kot del igre – da te dopolnjujem v slikopisih, da mi dovoliš obrniti stran in po slikah sklepati, kaj se bo zgodilo. Naj bo branje **aktivno**. Lahko pripraviva tudi predstavo. **Dovoli** mi, da sodelujem pri “odraslih” aktivnostih kot odrasel, z odgovornostjo in samostojnostjo.

